

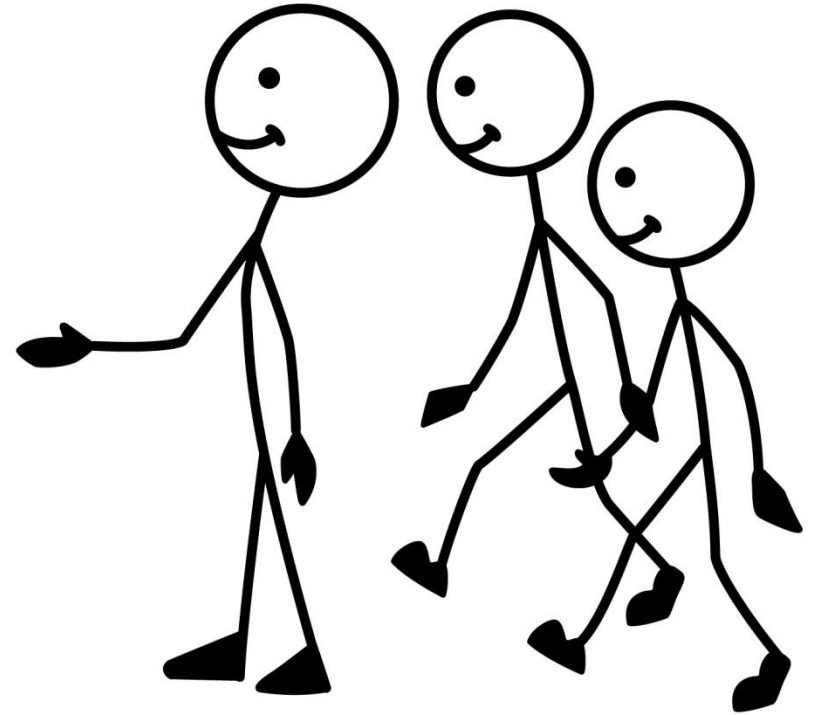
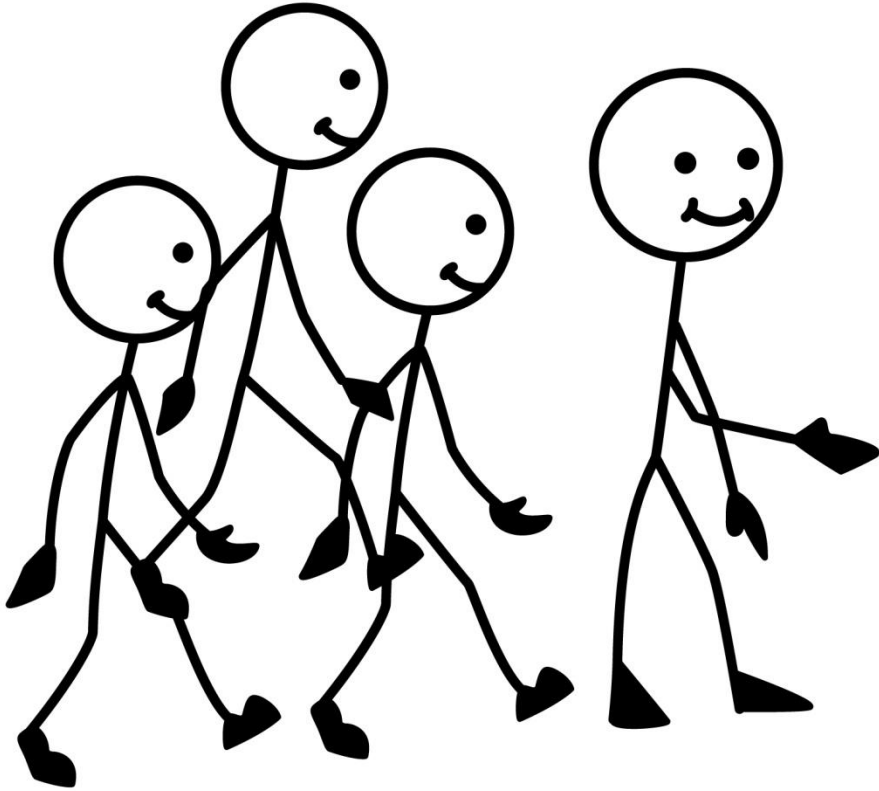
tot
effectief
incidentonderzoek

Elsabé Willeboordse & Kirsten van Schaardenburgh-Verhoeve

Programma

- Introductie
- Effectief incidentonderzoek
- Casus: start van een taxibaan
- Afronding

Wie is die ander?

- Stel de ander voor aan de groep
- Betrek daarbij in ieder geval:
  - Welke ervaring heeft hij/zij met incidentonderzoek?
  - Wat is volgens hem/haar effectief incidentonderzoek en wat zijn sleutels tot succes?

Vorbereiding: 7'

Voorstellen: 1'

A 3D-rendered target with a red bullseye and concentric rings. Numerous silver arrows are embedded in the target, with many hitting the center bullseye. The target is set against a white background.

**Wat is
effectief
incidentonderzoek?**

Effectief

- met de bedoelde uitwerking
- doeltreffend

→ Wat is het doel?

→ Voor wie?

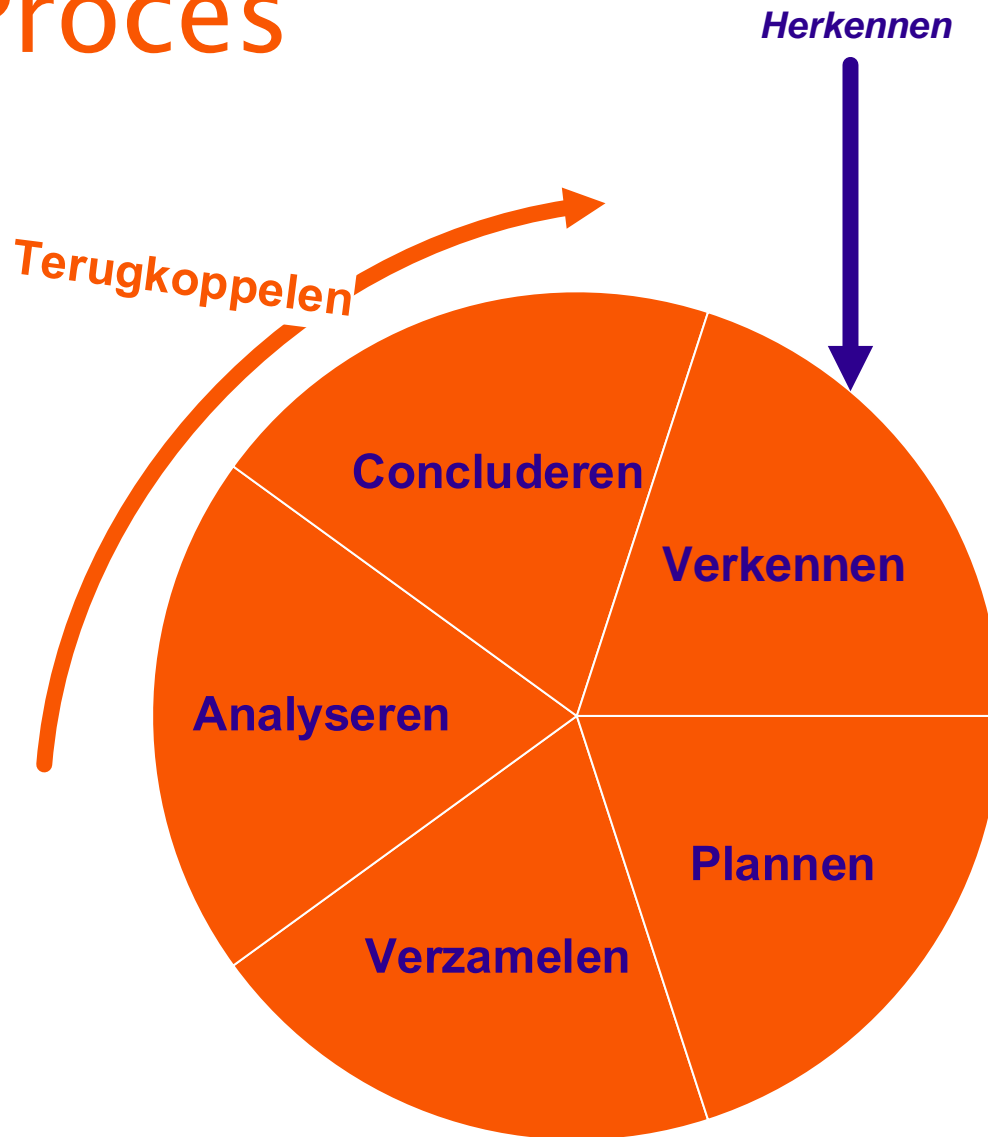
	Formatief	Summatief
Doel	Verbetering	Beoordeling
Van jezelf		
Van een ander		

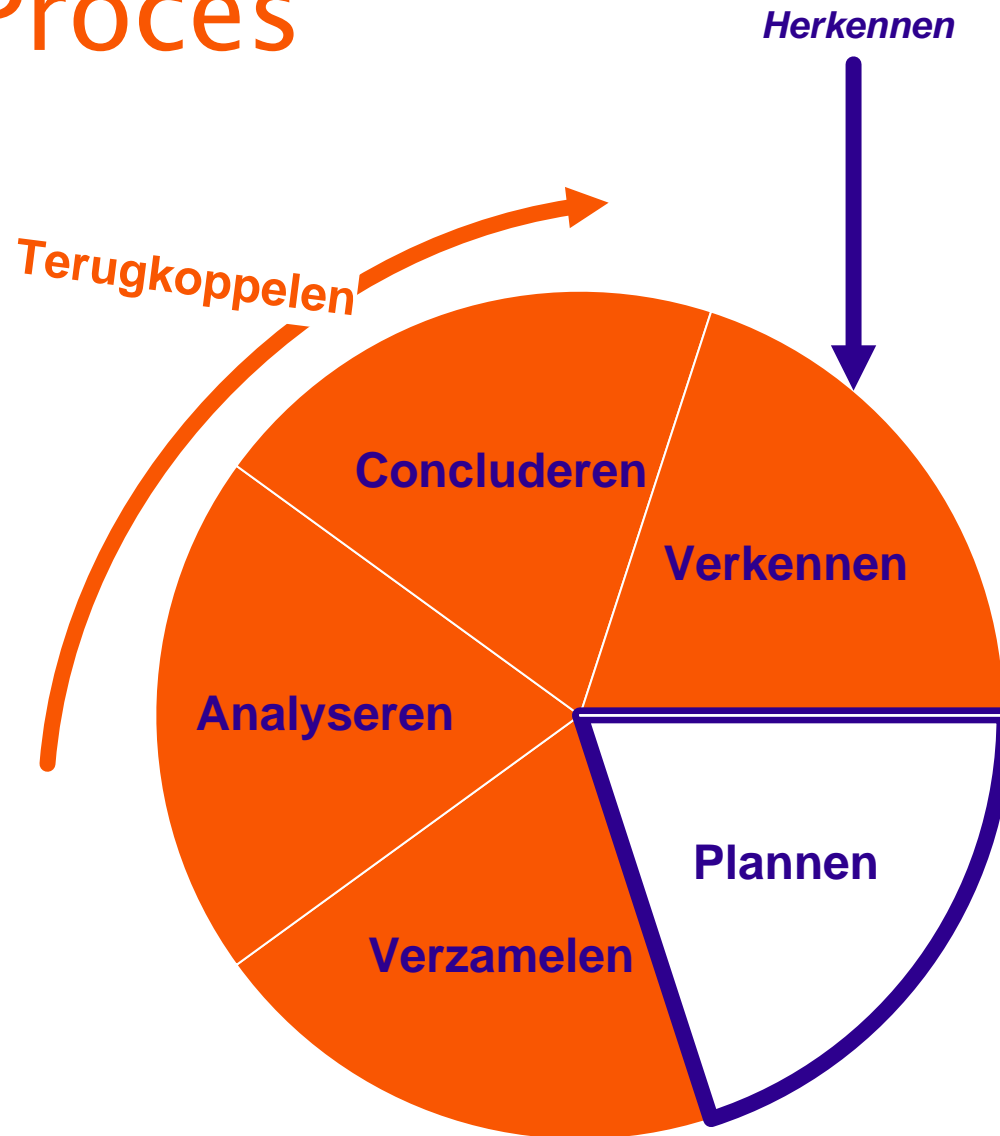
	Formatief	Summatief
Doel	Verbetering	Beoordeling
Van jezelf	Hoe heb ik het gedaan? Wat kan er beter? Hoe kan ik dat doen?	Heb ik het goed genoeg gedaan?
Van een ander	Hoe heb jij het gedaan? Wat kan er beter? Hoe zou je dat kunnen doen?	Heb jij het goed genoeg gedaan?

	Formatief	Summatief
Doel	Verbetering	Beoordeling
Van jezelf	<i>Verbeteren, leren, innoveren</i>	<i>Geruststellen, schuldig voelen, belonen, straffen</i>
Van een ander	<i>Spiegelen, aanleren, doceren, coachen, begeleiden</i>	<i>Aanspreken, straffen, aansprakelijk stellen, geruststellen, vrijspreken</i>

Proces

Proces

Aandachtspunten

- Stakeholders
- Doel(en)
- Aannames & hypotheses
- Onderzoeksvragen
- Bereik (scope)
- Werkwijze
- Mensen & middelen
- Tijdspad
- Beperkingen

WYLF IWYF

ABC

12
13
14

12
A B C
14

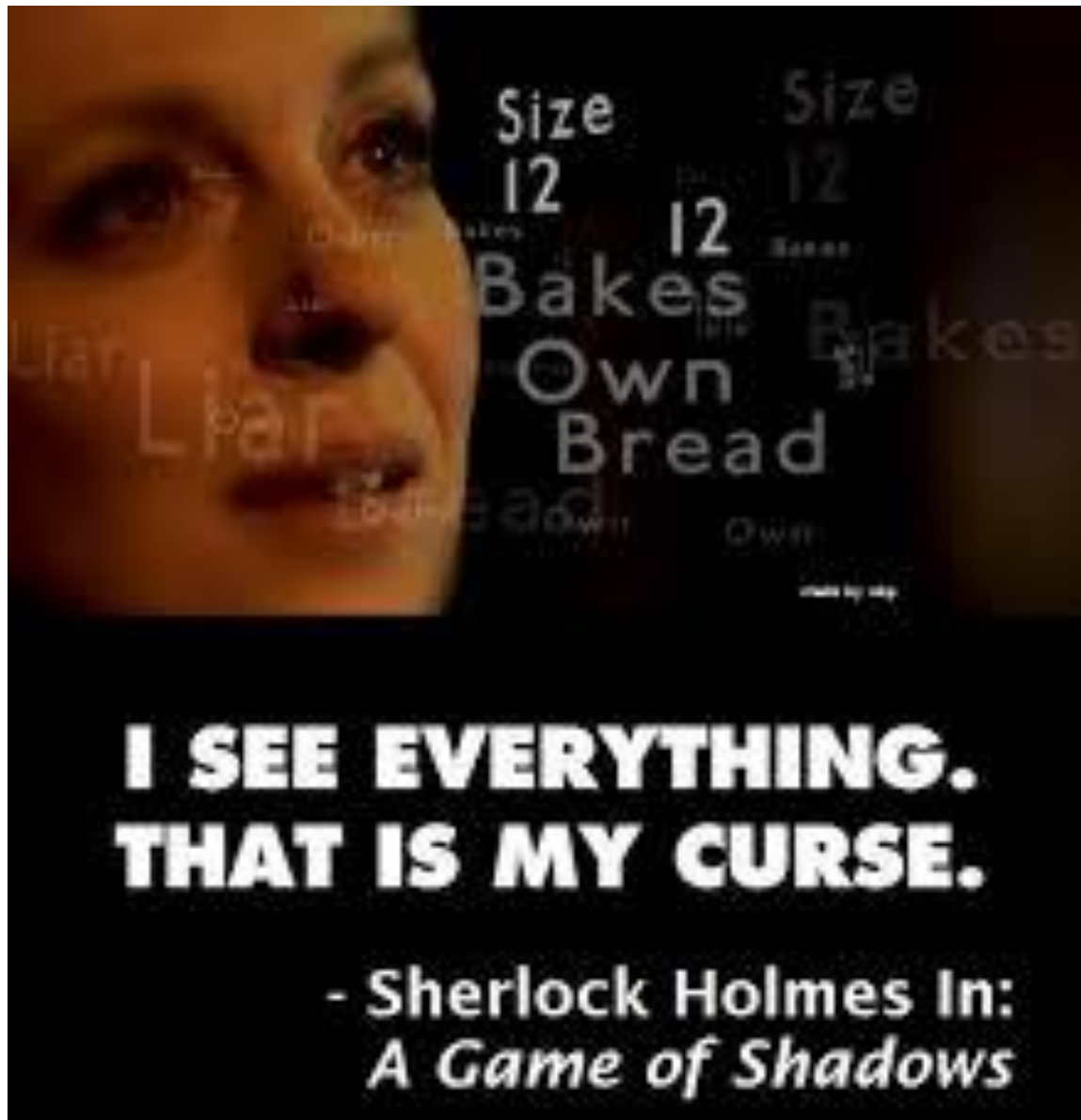
ONDERZOEKSRaad
VOOR VEILIGHEID

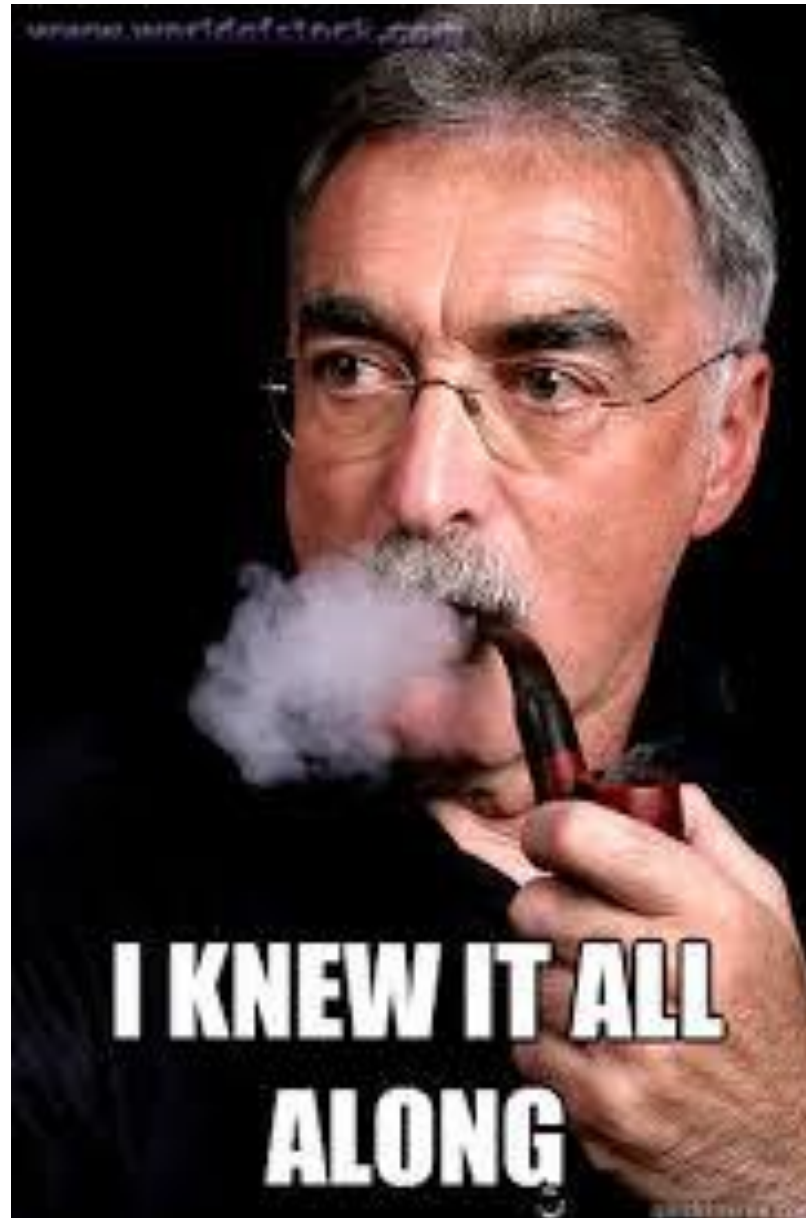
ONDERZOEKSRaad
VOOR VEILIGHEID

ONDERZOEKSRaad
VOOR VEILIGHEID

**ik ben oké
jij bent een
sukkel**

Aandachtspunten

- Stakeholders
- Doel(en)
- Aannames & hypotheses
- Onderzoeksvragen
- Bereik (scope)
- Werkwijze
- Mensen & middelen
- Tijdspad
- Beperkingen

Casus

Start van een taxibaan

Casus

Het 'onmogelijke' gebeurt...

Near miss

Potentiële gevolgen

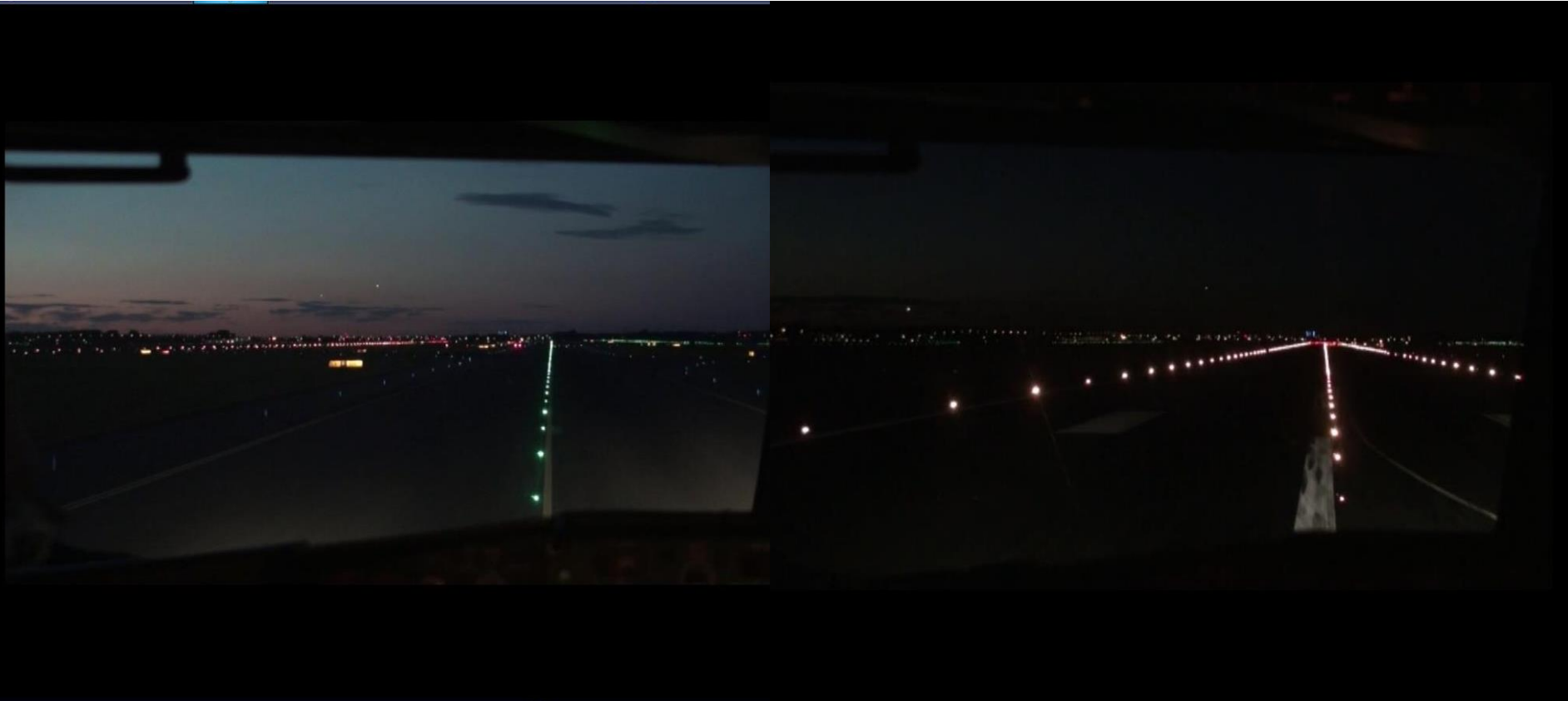
Potentielle gevolgen

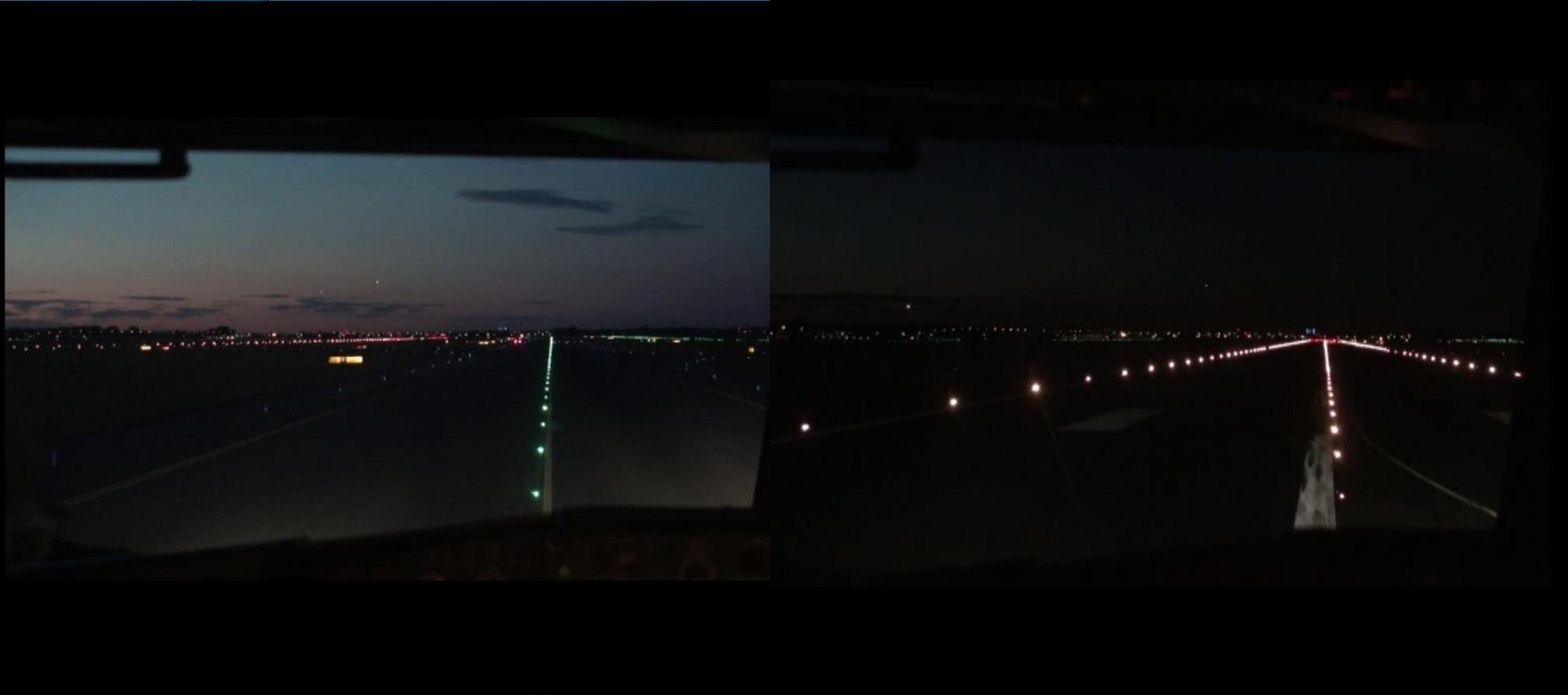
Welke vragen zou jij stellen?

Hoe had dit *redelijkerwijs* voorkomen kunnen worden?

Dat hangt o.a. van je visie op risicobeheersing af.

Begrijpen: Wat maakte dat het voor de betrokkenen
logisch was om te veronderstellen dat ...?

De context:
sneeuw, minder zicht, drukte in de
toren

De context: de-icing, vertraging

Context:

Drukke op de Toren,
vroeger overdracht

De context:
verminderd nachtzicht na felle
verlichting

De context: A5, parallelle banen

autosnelwegverlichting A5

edge lights startbaan 36C

Cabin Ready

INFLIGHT SERVICES PERSONNEL MAGAZINE MARCH 2015 NR.118

**Culture and Supervision
of behaviour**

De context: cultuur

De context:
bij duisternis geen extra aandacht,
complexe infrastructuur,
Onveilige aannames over routine

Opdracht

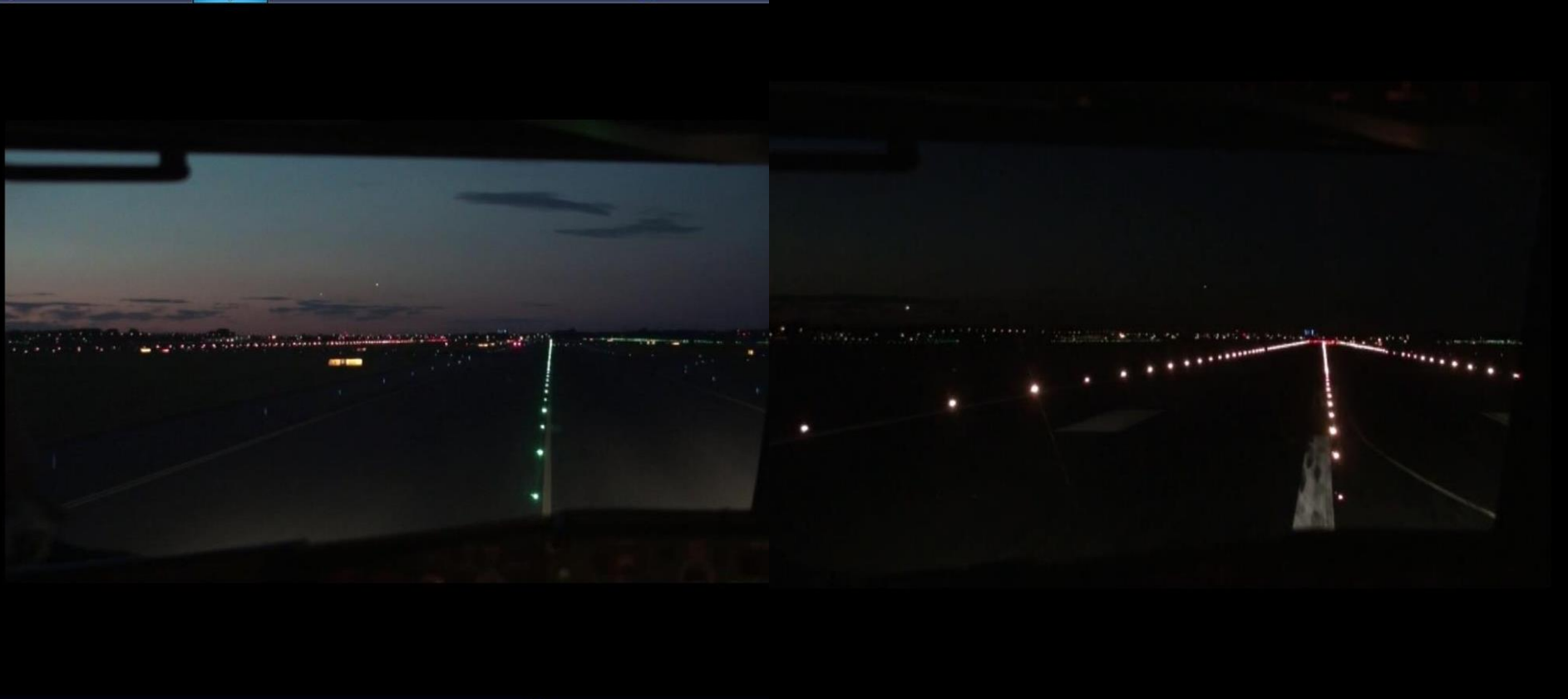
Ontwerp het onderzoek

- Doel(en)
- Hypotheses
- Onderzoeksvragen
- Bereik
- Werkwijze
- Mensen & middelen
- Tijdspad
- Beperkingen
- Evalueren & leren

Vorm

- Groep: 3–4
- Uitwerken: 15'
- Presenteren: 2'

Hoe droeg het systeem bij aan een onveilige context?

Het systeem (1)

LVNL

Welke vragen stelt de OvV?

Hypothesen: Het was logisch. Het systeem droeg bij.

Onderzoeksvragen:

- Hoe had dit redelijkerwijs voorkomen kunnen worden?
- Hoe kunnen we begrijpen dat het logisch was...?
- Was er een systeem? Droeg het systeem bij?
- ...

Methode:

Toetsen, falsifiëren, verifiëren, beredeneren, interpretaties onderbouwen, ...

- *De context draagt in grote mate bij aan onveilig handelen.*
- *Context is makkelijker te veranderen dan gedrag*

Onderzoeksvragen

- Wie hebben welke doelen /intenties?
- In welke mate ‘ondersteunde’ het systeem de mens? (verkeerde been)
- Wat kan de top van de organisatie doen om bij te dragen aan het voorkomen van dit soort onveilige situaties?

Jos Nijhuis nieuwe topman van Schiphol

31 mei 2008 | Laatste update: 31 mei, 09:10

1

Jos Nijhuis. Foto Taco van der Eb/ANP

SCHIPHOL - Jos Nijhuis is benoemd tot de nieuwe president-directeur van de Schiphol Group.

Nijhuis (50) is bestuursvoorzitter van accountants- en adviesbureau Pricewaterhouse Coopers. Hij neemt op 1 januari 2009 de taken over van Gerlach Cerfontaine, die met pensioen gaat. Nijhuis treedt per 1 oktober toe tot de directie voor een inwerkperiode van drie maanden.

An aerial night view of a city, showing a dense network of lights from buildings and streets. The sky is dark with a faint sunset or sunrise glow on the horizon. The text is overlaid on the left side of the image.

Meer effect bereiken:
economie en politiek
deel van context

Aanbeveling aan Amsterdam Airport Schiphol

Samen met de luchtverkeersleiding ....

- de infrastructuur zodanig aanpassen dat ....

Wat viel er te leren?

